

Domnul iudeilor și al neamurilor

Sabat după-amiază

În Matei 15:24, Isus spune explicit: „Eu nu sunt trimis decât la oile pierdute ale casei lui Israel.” Fără nicio îndoială, lucrarea lui Hristos, în anii petrecuți pe pământ, a avut ca țintă principală poporul Israel.

Dar, așa cum arată întreaga Biblie, Israel nu era singurul popor de care Dumnezeu era preocupat. Motivul pentru care Dumnezeu l-a ales pe Israel a fost ca, prin el, să-i poată binecuvânta pe toți oamenii de pe pământ. „Așa vorbește Domnul Dumnezeu, care a făcut cerurile și le-a întins, care a întins pământul și cele de pe el, care a dat suflare celor ce-l locuiesc și suflet celor ce merg pe el: «Eu, Domnul, Te-am chemat ca să dai mântuire și Te voi lua de mână, Te voi păzi și Te voi pune ca legământ al poporului ca să fii Lumina neamurilor, să deschizi ochii orbilor, să scoți din temniță pe cei legați și din prinsoare pe cei ce locuiesc în întuneric»” (Isaia 42:5-7).

Prin Israel sau, mai precis, prin Mesia care avea să Se ridice în Israel, Dumnezeu voia să ajungă la întreaga lume. În această săptămână, vom vedea modul în care Dumnezeu se apropie de toți cei care au nevoie de mântuire.

Completează și memorează: „Eu, Domnul, Te-am chemat ca să _____ dai mântuire _____ și Te voi _____ lua de mână _____, Te voi _____ păzi _____ și Te voi _____ pune ca legământ al poporului _____, ca să fii _____ Lumina neamurilor _____.” (Isaia 42:6)

Una dintre cele mai cunoscute minuni ale lui Isus este hrănirea celor cinci mii „afară de femei și de copii” (Matei 14:21). Totuși, așa cum se întâmplă în întreg Noul Testament, această relatare nu ne este dată fără un context care să ne ajute să înțelegem mai profund semnificația a ceea ce a făcut Isus aici.

1. Citește Matei 14:1-21. Ce s-a întâmplat chiar înainte de această hrănire miraculoasă și ce rol ar fi putut avea acel eveniment în minunea care a urmat?

„În vremea aceea, cîrmuitorul Irod a auzit vorbindu-se despre Isus; și a zis slujitorilor săi: „Acesta este Ioan Botezătorul! A înviat din morți, și deaceia se fac minuni prin el.” Căci Irod prinsese pe Ioan, îl legase și-l pusese în temniță, din pricina Irodiadei, nevasta fratelui său Filip; pentrucă Ioan îi zicea: „Nu-ți este îngăduit s'o ai de nevestă.” Irod ar fi vrut să-l omoare, dar se temea de norod, pentrucă norodul privea pe Ioan ca pe un prooroc.” Matei 14:1-5

Pune-te în locul ucenicilor din vremea aceea. Lui Ioan Botezătorul, care era în mod evident un om al lui Dumnezeu, tocmai i se tăiașe capul. Ei știau cu siguranță acest lucru, din moment ce chiar ei îi spusese lui Isus. Chiar dacă textul biblic nu spune, probabil că erau teribil de descurajați. Fără îndoială că evenimentul acesta le pusese credința la încercare. Astfel, după înmulțirea pâinilor, cu siguranță credința lor a primit un impuls.

Totuși istoria aceasta are o semnificație mult mai adâncă, pe lângă avântul pe care l-a dat credinței ucenicilor. Înmulțirea pâinilor le amintea tuturor de mana pe care le-o asigurase Dumnezeu evreilor în pustie. „În iudaism exista tradiția că Mesia avea să vină de Paște și că, odată cu venirea Sa, mana avea să înceapă să cadă din nou. [...] Astfel, atunci când Isus i-a hrănit pe cei cinci mii chiar înainte de Paște, nu ar trebui să mire pe nimeni că mulțimea a început să speculeze dacă El era Mesia și dacă urma să facă o minune și mai mare – să-i hrănească mereu pe toți, readucând mana.” – Jon Paulien, *John: The Abundant Life Bible Amplifier*, pp. 139–140

Acesta era exact tipul de Mesia pe care îl voia poporul: Unul care să se îngrijească de nevoile lor imediate. În acest moment, mulțimile sunt gata să-L facă rege pe Isus, dar El nu pentru aceasta venise. Refuzul Său avea să-i dezamăgească profund pe iudei. Ei aveau așteptările lor și, când acestea nu au fost împlinite, mulți l-au întors spatele, chiar dacă El venise să facă pentru ei mult mai mult decât cuprindeau așteptările lor înguste și lumești.

Ce așteptări ai tu de la Dumnezeu? Lucruri mărunte, pentru satisfacerea nevoilor imediate, sau îți ceri lucruri mari?

După hrănirea celor cinci mii, Isus le-a poruncit ucenicilor să urce în corabie (Matei 14:22). Voia să-i îndepărteze de agitația și de presiunea mulțimii. Un bun învățător își pune la adăpost elevii de situațiile cărora aceștia nu le pot face față. „Chemându-i pe ucenici”, scrie Ellen G. White, „Isus le spune să ia corabia, să se întoarcă de îndată la Capernaum, lăsându-L pe El să le dea drumul oamenilor. [...] Au protestat împotriva acestei hotărâri, dar Isus le-a vorbit de astă dată cu o autoritate pe care nu o folosisese față de ei niciodată mai înainte. Știau că ar fi fost în zadar să se împotrivescă mai departe și, în tăcere, s-au îndreptat către lac.” – *Viața lui Isus*, p. 321 (378)

2. Citește Matei 14:23-33. Ce ne descoperă aceste versete despre cine era Isus și despre mântuire?

Un moment de revelație apare atunci când ucenicii, înspăimântați, se întrebau uimiți cine mergea pe apă către ei. Isus le spune: „Îndrăzniți, Eu sunt; nu vă temeți!” (vers. 27). Cuvintele „Eu sunt” constituie traducerea expresiei grecești *ego eimi*, care era Numele lui Dumnezeu (vezi și Exodul 3:14).

Scriptura ni-L prezintă în repetate rânduri pe Domnul având stăpânire asupra naturii. Psalmul 104, de exemplu, arată clar că Dumnezeu este nu doar Creatorul, ci și Susținătorul, și că lumea continuă să existe și legile naturii continuă să acționeze prin puterea Lui. Nu există nimic aici care să trimită cu gândul la deism (conceptul conform căruia Dumnezeu a creat lumea și apoi a lăsat-o să funcționeze singură, după propriile legi). Iudei sau dintre neamuri, noi toți ne datorăm existența puterii susținătoare a aceluiași Domn care a liniștit marea (vezi și Evrei 1:3).

Strigătul lui Petru, „Doamne, scapă-mă!” (Matei 14:30), ar trebui să fie și strigătul nostru, pentru că, dacă Domnul Isus nu ne scapă, cine o va face? Starea de neajutorare a lui Petru din acea situație reflectă starea noastră în fața dificultăților și provocărilor cu care ne asaltează această lume decăzută.

Ce ai face dacă te-ai afla, la fel ca Petru, într-o situație pe care nu o poți controla și care te copleșește?

3. Citește Isaia 29:13. Chiar dacă Domnul i Se adresează aici Israelului antic, ce mesaj transmit aceste cuvinte și pentru biserica de azi? Care sunt cele două pericole cu privire la care Domnul îi avertizează pe evreii de atunci și cum putem evita noi aceleași greșeli?
-
-

La multe secole după ce Isaia a scris aceste cuvinte, Isus le citează în timpul unei controverse cu liderii religioși din vremea Sa.

4. Citește Matei 15:1-20. Care este aici problema principală și cum o abordează Isus?
-
-
-
-

La un moment dat, după întoarcerea Sa în Capernaum, Isus a intrat într-o dispută cu învățătorii iudei, cu privire la ce anume îl întina pe om (îl făcea necurat din punct de vedere ceremonial). Aceștia născociseră tot felul de reguli cu privire la necurăția exterioară. De exemplu, trebuia să-ți speli mâinile într-un anumit fel. Dar ucenicii lui Isus nu dădeau atenție acestor reguli și, când cărturarii și fariseii din Ierusalim i-au acuzat de lucrul acesta, Domnul le-a luat apărarea.

Pe scurt, El a condamnat categoric ceea ce poate deveni, atât de ușor, o capcană pentru oricine: ipocrizia. Cine nu s-a făcut, măcar o dată, vinovat de aceasta, condemnând (fie verbal, fie în inima lui) pe altcineva pentru un lucru pe care el însuși îl făcea, și poate chiar mai rău? Dacă nu suntem atenți, toți avem tendința de a vedea greșelile altora, în timp ce suntem orbi față de ale noastre. Se pare că ipocrizia tinde să apară în mod natural în oricare dintre noi.

Toți urâm ipocrizia altora, pe care o vedem foarte ușor. Dar pe a noastră? Cât suntem de dispuși să o recunoaștem?

După ce i-a hrănit, vindecat și învățat pe iudei, care erau poporul Său, Isus ia o decizie surprinzătoare. Pleacă într-o regiune locuită de oameni dintre neamuri.

5. Citește Matei 15:21-28. Care este mesajul acestei întâmplări?

La început, Isus pare să o ignore pe această femeie, apoi, când îi vorbește, cuvintele Sale par foarte aspre.

Cum ar fi dacă tu ai încerca o astfel de abordare? Cineva te întreabă dacă poate să se servească din biscuiții tăi, și tu răspunzi: „Nu este bine să-mi arunc biscuiții la câini.” Nu este un mod de a-ți face prieteni.

Totuși iată câteva aspecte de care ar trebui să ținem seamă.

În primul rând, în timpul acela, iudeii îi considerau pe cei dintre neamuri „câini”. Dar Isus folosește un termen mai delicat, mai afectuos: „căței”, care duce cu gândul la câinii ținuți pe lângă casă și hrăniți de la masa stăpânilor.

În al doilea rând, femeia canaanită îl numește pe Isus „Fiul lui David”. Aceasta arată că ea știa foarte bine că Isus era iudeu. Ca un bun învățător, El vorbește cu ea și, poate, o pune la încercare. Craig Keener scrie: „Poate că El îi vorbește astfel pentru ca ea să înțeleagă adevărata Lui misiune și identitate, ca să nu îl trateze ca pe unul dintre numeroșii magicieni itineranți la care apelau neamurile pentru exorcizări. Însă, cu siguranță, îi cere să recunoască întâietatea lui Israel în planul divin, o recunoaștere care, pentru ea, include și recunoașterea propriului statut de dependență. [...] Am putea compara cerința aceasta cu ceea ce i-a cerut Elisei lui Naaman, când l-a trimis să se scufunde în Iordan, în ciuda preferinței lui pentru râurile Damascului, Abana și Parpar [...], determinându-l astfel pe Naaman să recunoască întâietatea Dumnezeului lui Israel (2 Împărați 5:17,18).” – *The Gospel of Matthew: A Socio-Rhetorical Commentary*, p. 417

În sfârșit, este posibil ca această femeie să fi fost o grecoaică de viță nobilă, care făcea parte dintr-o clasă socială care „în mod obișnuit lua pâinea iudeilor sărăciți care locuiau în vecinătatea Tirului. [...] Isus inversează prioritățile bazate pe putere, deoarece «pâinea» pe care o oferă El îi aparține, înainte de toate, lui Israel [...]; această «grecoaică» trebuie să implore ajutorul unui iudeu itinerant.” – *Ibidem*.

Dialogând cu această femeie, Isus îi redă demnitatea de copil al lui Dumnezeu. Ea pleacă acasă cu asigurarea că fiica este vindecată și cu credință în Fiul lui David.

6. Citește Matei 15:29-39 și compară cu Matei 14:13-21. Care sunt asemănările și deosebirile dintre cele două scene?

Mulți oameni nu își dau seama că în evanghelii sunt două ocazii în care Isus hrănește mulțimile: prima este pentru iudei, a doua este pentru neamuri. În ambele cazuri, lui Isus îi este „milă” de oameni.

Este uimitor acest tablou, cu mii de oameni care nu erau iudei, dar veniseră să fie învățați, iubiți și hrăniți de acest rabin tânăr. Astăzi, privind în urmă și înțelegând universalitatea Evangheliei (în definitiv, majoritatea celor care citesc acum aceste cuvinte nu sunt iudei), putem să pierdem ușor din vedere cât de incredibilă și de neașteptată trebuie să li se fi părut o astfel de atitudine oamenilor de atunci, atât iudei, cât și neamuri. Fără îndoială, Isus i-a uimit pe toți.

Și totuși, acesta a fost întotdeauna planul lui Dumnezeu: de a-i atrage la El pe toți oamenii de pe pământ. Un verset surprinzător, din Vechiul Testament, stă ca dovadă a acestui adevăr: „Nu sunteți voi oare pentru Mine ca și copiii etiopienilor, copii ai lui Israel? ... N-am scos Eu pe Israel din țara Egiptului, ca și pe filistenii din Caftor și pe sirieni din Chir?” (Amos 9:7).

Ce spune Dumnezeu aici? Că El este interesat nu doar de Israel, ci de toate popoarele. Este El interesat de filistenii? O lectură atentă a Vechiului Testament ne descoperă în mod repetat acest adevăr. De-a lungul secolelor, el a devenit atât de obscur, încât, în perioada formării bisericii Noului Testament, multora dintre credincioși le-a fost greu să-l accepte.

7. Citește Romani 4:1-12. Ce elemente din aceste versete arată universalitatea Evangheliei?

Un creștin le vorbea despre existența lui Dumnezeu unor studenți. După ce a terminat toate argumentele obișnuite, a schimbat tactica, spunând: „Când eram de vârsta voastră și nu credeam în Dumnezeu, dacă ceva părea să mă convingă că totuși El există, întotdeauna alungam din minte acest gând. De ce? Dacă, într-adevăr, Dumnezeu exista, atunci – având în vedere cum trăiam – ceva îmi spunea că eram într-o mare încurcătură.” Starea de spirit a ascultătorilor săi s-a schimbat brusc. Zeci de conștiințe, la unison, au început să scrâșnească. Părea că temperatura din sală a crescut deodată din cauza tensiunii declanșate în spatele tuturor acelor chipuri acum crispate. Vorbitorul atinsese o coardă sensibilă. Acești studenți necreștini și, cu siguranță, deloc preocupați de Cele Zece Porunci, au simțit că viața lor nu era așa cum ar fi trebuit să fie din punct de vedere moral și, dacă totuși exista un Dumnezeu, aveau de dat seama pentru o mulțime de lucruri. Însă noi, creștinii, ar trebui să fim foarte familiarizați și în deplină armonie cu standardele morale ale lui Dumnezeu. Nu ar trebui să ne speriem când suntem confrunțați cu realitatea unui Dumnezeu moral, și această datorită făgăduinței Evangheliei. Iudei sau dintre neamuri, când suntem puși față în față cu păcatul nostru, găsim refugiu în neprihănirea lui Hristos, care ne este oferită prin credință, „fără faptele Legii” (Romani 3:28). Când devenim în mod acut conștienți de păcatul nostru, putem apela la promisiunea din Romani 8:1 – „Acum dar, nu este nicio osândire pentru cei ce sunt în Hristos Isus, care nu trăiesc după îndemnurile firii pământești, ci după îndemnurile Duhului.” Iudeu sau dintre neamuri, nu contează. „Fără deosebire de vârstă, clasă socială, naționalitate sau privilegii religioase, toți sunt invitați să vină la El și să trăiască.” – Ellen G. White, *Viața lui Iisus*, p. 346 (403)

BIBLIA ȘI CARTEA ANULUI – STUDIU LA RÂND

Biblia: 1 Împărați 2–8

1. Ce l-a cerut Solomon lui Dumnezeu în vis, la Gabaon?
2. Câte pilde și cântări a compus Solomon?
3. Câți ani a durat zidirea templul și câți ani a durat zidirea casei lui Solomon?
4. Din cuvintele bune spuse de Dumnezeu lui Moise, câte au rămas neîmplinite?

Viața lui Iisus, capitolul 72

5. Ce se întâmplă cu acela care privește iubirea inegalabilă a Mântuitorului?

SUPLIMENT PENTRU DISCUȚIA ÎN GRUPE

ÎNTREBĂRI ȘI SUGESTII PENTRU PĂRTĂȘIE

1. Ce răspunsuri ați avut la rugăciune săptămâna aceasta? Împărtășiți-le cu grupa!
2. Discutați despre un eveniment de care ați auzit sau pe care l-ați trăit în cursul săptămânii. De ce îl considerați important pentru a fi împărtășit? Ce lecție spirituală ați găsit în acel eveniment?
3. Povestiți-le membrilor grupei despre o situație recentă în care ați conștientizat prezența sau intervenția lui Dumnezeu în viața dumneavoastră și exprimați-vă recunoștința în fața lor!

ÎNTREBĂRI PENTRU DEZBATERE

	EXPLICAȚIE	APLICAȚIE
1	În ce context a înmulțit Domnul pâinile și ce impact a avut asupra poporului?	Ce așteptări înguste sau eronate putem avea și noi de la Dumnezeu?
2	Ce mesaj reiese din pasajul cu liniștirea furtunii și cu umblarea lui Petru pe apă?	Ce ai face dacă te-ai afla într-o situație copleșitoare, incontrollabilă omeneste?
3	Care este cauza ipocriziei? De ce tindem și ajungem să fim ipocriți?	Cum putem recunoaște ipocrizia altora și cum o putem îndepărta pe a noastră?
4	De ce i s-a adresat Domnul Isus femeii siro-feniciene în maniera în care a făcut-o?	Ce mesaj ne transmite nouă, astăzi, această întâmplare?
5	Ce se poate deduce din faptul că Domnul Isus a înmulțit pâinile atât pentru iudei, cât și pentru neamuri?	Cum practică biserica ta această viziune universalistă cu privire la destinatarii Evangheliei?

SUPLIMENT PENTRU DISCUȚIA ÎN GRUPE

SUGESTII PRACTICE

1. Ce lucru practic ați învățat din acest studiu? Spuneți-le membrilor grupei cum vă propuneți să-l aplicați în viața personală!
2. În cadrul grupei, discutați fără ipocrizie despre atitudinea pe care o aveți față de alte grupuri etnice din vecinătatea voastră. Aveți ceva de corectat în privința aceasta?
3. Care este planul misionar al grupei? În timp ce ascultați sau vizionați vestea misionară pentru Sabatul acesta, culegeți eventuale idei misionare, pe care să le aplicați!

SUGESTII PENTRU RUGĂCIUNE

1. Să-I mulțumim lui Dumnezeu pentru pâinea pe care o aduce zilnic pe mesele noastre!
2. Rugați-vă pentru o persoană (din grupă, din biserică sau din afara ei) copleșită de probleme și încercați să fiți „mâna” pe care i-o întinde Isus.
3. Să ne rugăm pentru persoanele de pe lista noastră de rugăciune:

Mâine, **dar ADRA** (colectă).